

ORGANIZACIJA ZBRINJAVANJA OTPADA UVOĐENJEM EKO-KARTICA

1. UVOD

Trenutačno je karakteristika zbrinjavanja otpada u Republici Hrvatskoj potpuna rascjepkanost, i to u pogledu rješenja prikupljanja i zbrinjavanja (samo dijelovi popraćeni kaucijom, PET ambalaža) sa ili bez odvajanja. U usporedbi s državama koje su ostvarile znatan napredak u izgradnji sustava prikupljanja i zbrinjavanja otpada (Njemačka, Austrija, Švicarska, Švedska, ...), pokazatelji u Hrvatskoj su porazni.

Prethodno upućuje na nužnost rješenja koje će u kratkom roku i učinkovito pokriti proces nastajanja i zbrinjavanja otpada/smeća. Iznimno je važno da rješenje sadrži mogućnost kontrole postupanja proizvođača otpada/smeća (kako fizičkih tako i pravnih osoba).

2. PROJEKTNI ZADATAK

U procesu nastanka i prikupljanja otpada/smeća uočava se potreba praćenja na dvije razine:

- a. Za pojedine proizvode, nakon njihove upotrebe potrebno je odvojeno prikupljanje i potpuno odvojen sustav koncesija za zbrinjavanje. Primjer: PET ambalaža zapremnine 0,5 litara i više. Nedostatak je povećanje cijene proizvoda, kopanje po kontejnerima i zloraba sustava.
- b. Komunalni otpad/smeće. Trenutno, uz iznimku pojedinih jedinica lokalne zajednice, nema razdvajanja prilikom prikupljanja. Tako nastala količina smeća pokušava se smanjiti raznim metodama (npr. MBO) i zbrinuti na koliko toliko prihvatljiv način.

3. PROJEKTNO RJEŠENJE

- a -KARTICA (EK) – omogućuje praćenje procesa
- a ZELENI OTOK (ZO) – omogućuje kontrolu odlaganja
- a NAPLATA – uvođenje efikasnog susatava

EKO-KARTICA je identifikacijsko sredstvo svakog pojedinca u procesu odlaganja otpada u Gradu Zagrebu. Postiže se sljedeće:

Točka 2. a projektnog zadatka:

Utvrđuje se lista proizvoda koji se žele pojedinačno pratiti do zbrinjavanja: PET ambalaža, svih zapremnina; Baterije; Papir; Ambalaža otrovnih proizvoda, itd.

Točka 2.b projektnog zadatka: Evidencija odlaganja

ZELENI OTOK (ZO) je mjesto za prikupljanje razdvojenog otpada pozicionirano tako da maksimalna udaljenost od korisnika bude 500 metara. Sadržavao bi kontejnere za papir, staklo, metal, plastiku, pet-ambalažu, druge stavke koje se kontrolirano prikupljaju, bio otpad i smeće. Sve predano u Zelenom otoku bi se VAGALO i bila osnova za naplatu od strane Čistoće. ZO bi bio fizički ograđen (što daje i mogućnost prodaje oglasnog prostora) i upošljavao bi jednu osobu. Bio bi umrežen, što daje mogućnost komunikacije s serverom

(podatak o tome koliko se pojedine stavke predaje) i koncesionarom (kada je pojedina stavka spremna za prijevoz, čime se optimizira prijevoz). Sada Grad Zagreb ima 677 zelenih otoka što je već na 80% potrebnog broja.

NAPLATA

Korisnik se mjesečno tereti na EKOLOŠKOJ KARTICI za određeni iznos te bi se taj iznos umanjivao za predani odvojeni otpad po kategorijama na Zelenom otoku.

Na osnovu polaznog iznosa po domaćinstvu koji bi se umanjivao na EKO-KARTICI za predani odvojeni otpad mjesečno bi se ispostavljaio račun od strane Čistoće.

4 INFRASTRUKTURA

EKO KARTICA izdavala bi se svim građanima i pravnim osobama, bilo u fizičkom obliku bilo kao aplikacija za mobilne telefone.

ČITAČ EKO KARTICA – bili bi kao u trgovinama skeneri na blagajni. Uz dodatak blagajničkom software-u, stvorili bi se uvjeti za formiranje zapisa (broj EK, pozicija koja se zadužuje i broj komada) koji se prosljeđuje na server.

SERVER bi bio pod nadležnošću bilo lokalne ili regionalne samouprave ili na razini države, ovisno o tome na kojoj razini bi se uspostavio sustav. Prikupljeni podaci podloga su za: terećenje korisnika, naplatu koncesionarima te izmjene i dopune sustava.

5 ZAKLJUČNO

S obzirom na pokrivenost prodajne mreže blagajnama koje su umrežene, kao i visoku razinu informatizacije, razuman rok za uvođenje sustava je devet mjeseci. Predloženim rješenjem, koje može biti financirano od strane EU, otklonio bi se problem prikupljanja otpada, ali i prijetećih penala, a to je i preduvjet da se država posveti zbrinjavanju legalnih i ilegalnih deponija. Sustav počiva na nagrađivanju poduzetnih i koji vode brigu o odvojenom odlaganju otpada, dok kažnjava one koji to ne primjenjuju – plaćaju skuplje.

Predlaže se **pilot projekt** na jednoj lokaciji te da se nakon toga vidi da li se može proširiti na cijeli Zagreb.